

Jutranja izdaja.

260. številka.

V Ljubljani, v četrtek, dne 1. septembra 1910.

Cena 4 vinarje.

Letnik XLIII.

# SLOVENSKI NAROD

Jutranja izdaja v Ljubljani:

vse leto . . . . .	K 12—
" 6—	
" 3—	
" 1-10	

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vratajo.

Uredništvo: Knaflova ulica št. 5, (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan zjutraj.

Pocamožna številka 4 vinarje.

Inserati: 65 mm široka petit vrsta 14 vin. Pri večkratni insercijski po dogovoru.

Na pismena naročila brez istodobne vposlatve naročnine se ne ozira.

Jutranja izdaja po pošti za Avstro-Ogrsko:

vse leto . . . . .	K 18—
" 9—	
" 450	
" 160	
Za inozemstvo celo leto . . . . .	28—

Upravnštvo: Knaflova ulica 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

## Najnovejše vesti. — Brzjavna in telefonska poročila „Slov. Narodu“.

### Afera

dr. Tavčar in dr. Triller.

Klub bivših občinskih svetnikov konstatuje, da je bil sklep kluba z dne 29. t. m. v jutranji izdaji „Slov. Naroda“, dne 30. t. m. **popolnoma pravilno priobčen** ter izreka tovarišema dr. Tavčarju in dr. Trillerju vnovič svoje popolno zaupanje.

V Ljubljani, dne 31. avgusta 1910.

Vsi navzoči bivši občinski svetniki:

**Dr. Fr. Novak — Josip Lenček — Karel Sajovic — Ivan Pavšek — Anton Gorše — Anton Likozar — Josip Turk — Matko Röhl — K. Meglič — Eng. Franchetti — Josip Kozak — Ub. pl. Trakoczy — Dr. Pipenbacher — J. Knez — Lenček — Ivan Mally — Elija Predovič — Josip Vidmar.**

To izjavo sta naknadno še podpisala v seji nenavzoča:

**F. Primožič — Dr. Danilo Majaren.**

### Glasovi časopisja o razpustu občinskega sveta ljubljanskega.

Dunaj, 1. septembra. »Neue Freie Presse« ponavlja vzroke za Hribarjevo nepotrditev in pravi, da so najnovejše dogodek v Ljubljani povzročili radikalni elementi. Nadalje naglaša, da je med Slovenci opaziti isti razvoj kakor med Čehi, kjer so se tudi iz Mladočehov razvili radikalci. Končno pravi »Neue Freie Presse«, da se bodo vršile nove volitve še po starem volilnem redu, ker novi volilni red zaradi tehničnih pomislekov ne bo sankejoniran. »Reichspost«, ki ima, kakor je znano stike z vlado, pa temu nasproti zatrjuje, da se bodo nove volitve občinskega sveta ljubljanskega vršile že po novem štatutu. Zopetno izvolitev poslanca Hribarja za župana imenuje krščansko socijalni list demonstracijo proti cesarju, kakor da bi bil baron Schwarz cesar. Klerikalni »Vaterland« pravi, da Hribar ni bil potrenj radi konflikta s Schwarzem. Vlada je moral varovati avtoritet, se postaviti na Schwarzovali in ga varovati.

Berolin, 1. septembra. »Vossische Zeitung« govori o demonstraciji poslancev Hribarja in občinskega sveta ljubljanskega proti cesarjevi osebi; pravi, da bo vlada sedaj z železno pestjo nastopala proti narodno-napredni stranki. Prvi korak na tem potu je imenovanje Lasehana za vladnega komisarja. Lasehan je znan kot eden najbolj pronosiranih nemško-nacionalnih vladnih uradnikov, zato bodo Slovenci čutili to imenovanje kot udarec s kolom po obrazu (»Keulenschlag«). Končno govori list o velikosrbski propagandi, ki je baje v etetu v Ljubljani.

### Nemško - češke spravne konference.

Praga, 1. septembra. »Prager Tagblatt« javlja, da se v ponedeljek sestane na Dunaju češko-nemška spravna konferenca. Konferenci bo predsedoval ministrski predsednik baron Bienerth. Konference se udeleže: deželni maršal knez Lobkovic, namestnik grof Coudenhove ter zastopniki nemškega in češkega velenosti. Češke in Nemške meščanske stranke se konference ne udeleže.

### Interpelacija radi prestolonaslednika.

Budimpešta, 1. septembra. Juštova stranka bo v parlamentu stavlja interpelacijo radi napitnice, ki jo je imel prestolonaslednik nadvojvoda Fran Ferdinand ob cesarjevi 80letnici v Išlu, v kateri je govoril samo o cesarju, ni pa niti z besedico omenil ogrskega kralja.

### S socijalno-demokratskega kongresa.

Kodanj, 1. septembra. Resolucija proti češkim socijalnim demokratom je bila sprejeta z velikansko večino. Proti so glasovali samo češki in finski delegati. Ker je vsled sprejetja resolucije že postal položaj zelo kritičen in hočejo Čehi zapustiti kongres, skušajo posredovati Angleži, ki predlagajo celo vrsto dodatnih resolucij, ki naj bi prvo blažile. Pogjanja se še vrše.

### Sestanek državnikov.

Solnograd, 1. septembra. Minister grof Aehrenthal je včeraj ob polu 12. obiskal italijanskega ministra San Giuliana. Konferenca je trajala dve uri.

Išl, 1. septembra. Oba ministra sta se pripeljala semkaj ob 7. zvečer.

### Komunike o sestanku v Solnogradu.

Dunaj, 1. septembra. »Neue Freie Presse« javlja, da se bo oficjalni komunike o sestanku v Solnogradu obdeloval tekom današnjega dne. V tem komunikeju se bo naglašalo, da sta oba državnika glede razmerja med Avstro-Ogrsko in Italijo soglasnega mnenja in da temu mnenju pritrja tudi tretji faktor to je nemški kancelar. V komunikeju je tudi odstavek, v katerem se naglaša, da je trozeva močnejša kakor kdaj preje. Glede orijentskega vprašanja se bo v komunikeju konstatiralo, da konsolidacija na Turškem napreduje in da bodo tudi glede Krete najbrže že v kratkem ponehali vsi konflikti. Komunike bo zaključil odstavek, da tako Avstro-Ogrska kakor Italija želite Turčiji miren razvoj in uspešen napredok.

Rim, 1. septembra. Italijansko časopisje obširno piše o sestanku v Solnogradu in beleži dejstvo, da piše vse avstrijsko časopisje izredno prijateljsko napram Italiji. »Popolo Romano« slavi v posebnem članku trozvezu in jo imenuje pravi blagor za vse evropske narode.

### O celovškem škofu.

Celovec, 1. septembra. Celovški škof dr. Kahn dobi pomožnega ško-

fa. Solnograški nadškof kardinal Katschthaler je ne davno tega bil v Celovcu in se s kapitljem že dogovoril vse podrobnosti. Klerikalni listi zahtevajo, da namerava dr. Kahn odstopiti.

### K škandaloznim razmeram na južni železnici.

Ljutomer, 1. septembra. Na postaji Križeveci pri Ljutomeru je zahteval posestnik Josip Rep iz Logarovec štiri vozne listke v Ljutomer. Postajenca Milcherja je nadomestoval neki Kristjan Pleschberger, kateri je slovenskemu kmetu grobo povedal, da on ne razume slovensko, da je uradni jezik železnice nemški, in ko mu je g. Rep povedal, da so Križeveci vendar čisto slovenski kraj, in da je železnici slovenski denar ravno tako dobro došel ko nemški, je Pleschberger okence kratkomalo zaprl in ni dal g. Repu na zahtevo niti pritožne knjige. Take stvari se gode v slovenskih Križevecih na slovenskem Murškem polju! Nujno potrebno je, da se povsod nabira gradivo proti sedanji upravi južne železnice in njenem postopanju s Slovenci, da se more začeti na kompetentnih mestih odločna akcija. Slovenci, govorite povsod z uradniki južne železnice slovensko!

### Kolera.

Berolin, 1. septembra. Oblasti dementujejo vest, da bi se bili tu prigodili slučaj kolere, in izjavljajo, da je bila to samo »cholera nostras«.

Kolonija, 1. septembra. Preiskava je dognala, da se nahaja v holandskih kanalih bacil kolere. Dva holandska mornarja sta že umrli na koleri. Holandska vlada je dala v kanale vlti petrolej, da prepreči s tem, da bi prebivalstvo pilo vodo iz kanalov.

Budimpešta, 1. septembra. Tu se je prigodil nov koleri podoben slučaj. Toda zdravniki so dognali, da ni aziska kolera, marveč »cholera nostras«.

### Ministrska kriza v Srbiji?

Belgrad, 1. septembra. Kljub dementijem se vzdržujejo vesti o ministrski krizi. Vzrok krize so baje difference med staro- in mlado-radikalno stranko. Minister notranjih del Jovanović je baje že podal demisijo, njemu pa v kratkem sledita načinčni minister Živojinović in pravododni minister Timofejević.

Ruski ministrski predsednik na potu v Sibirijo.

Petrograd, 1. septembra. Ministrski predsednik Stolypin je včeraj odpotoval v Sibirijo, da prouči razmere na sibirski železnici. Pred vsem velja njegovo potovanje škandalnim odnošajem na amurski železniški progi.

### Angleška misija v Belgradu.

Belgrad, 1. septembra. Na romunskega parnika se je včeraj pripeljala semkaj angleška misija pod

vodstvom lorda Roberta, ki ima na logu notificirati srbskemu dvoru na stop vlaže kralja Jurja V. Misijo bo danes sprejel kralj Peter v svečnostni avdijenci. Srbsko časopisje priobčujevajo navdušeno pisane pozdravne članke.

### Ruski veliki knez na Reki.

Reka, 1. septembra. Včeraj se je pripeljal semkaj s posebnim dvornim vlakom ruski veliki knez Nikolaj Nikolajevič s soprgo in hčerjo. Knez potuje v najstrožjem inkognitu. Napotil se je takoj na oklopnicu »Cesarevič«, s katero je odplul proti Kotoru.

### Konflikt med Grško in Turčijo.

Carigrad, 1. septembra. Grški poslanik je obiskal ministra zunanjih del Rifaata paša, da posreduje v zadevi protigrškega bojkota, ki se v zadnjem času tako strogo izvaja, da turški pogrebni zavodi niti grški mrljev nečejo pokopavati. Rifaat paša je odgovoril, da ga navdaja razmerje med Turčijo in Grško z veliko skrbjo in da dvomi, da bi mogel o stvari kaj odločilnega ukreniti.

### Napetost med Turčijo in Grško.

Berolin, 1. septembra. Tu se vzdržuje vest, da se nahaja Turčija pred napovedjo vojne Grški. V diplomatskih krogih se tej vesti ne verjamame ter naglaša, da so vesti o mobilizaciji samo maneuver. Turčija hoče pokazati moč svoje armade in obenem Grško vstrasi.

Pariz, 1. septembra. Tukajšnji turški poslanik je dobil od svoje vlaže ukaz, naj dementuje z vso odločnostjo vse vesti, ki govore o tem, da se Turčija pripravlja na vojno.

Carigrad, 1. septembra. Mladoturško glasilo »Tanin« piše, da je med Turčijo in Grško konflikt gotov, aki bi bil šef kretiske vlade Venizelos imenovan za grškega ministrskega predsednika.

### Papež proti mladeničkim organizacijam.

Pariz, 1. septembra. V pismu proti francoskim mladeničkim organizacijam pravi papež Pij, da obsoja te organizacije zaradi tega, ker imajo v svojih pravilih svobodo in enakost. Načok o svobodi in enakosti pa je po cerkvenih zapovedih napačen, ker se zavzema za človeške pravice in uči demokratizem, s čimer se izpodkopujejo obstoječe družabne razmere.

Pariz, 1. septembra. Francosko časopisje naglaša z ozirom na papežovo pismo, da so zmagali tisti, ki so proglašili načelo: Boj proti cerkvi do skrajnosti.

Pariz, 1. septembra. Predsednik katoliških demokratskih mladeničkih organizacij »Silon« je pisal papežu pismo, v katerem mu naznana, da se mu brezpogojo podvrže.

### Dr. Crippen bolan.

London, 1. septembra. Dr. Crippen je pri današnji razpravi obolel, da so ga morali prepeljati v bolnico. Obolel je na živecih.

## Zadnja seja občinskega sveta.

Včeraj popoldne ob 5. je imel občinski svet ljubljanski svojo zadnjo sejo.

Sklical jo je podžupan d.r. I v a n T a v ē a r, da občinskemu svetu priobči odlok deželne vlade, s katerim se občinski svet razpušča.

Ob pol 5. je imel klub občinskih svetnikov sejo, na kateri je razpravljal o tem, ali bi kazalo vložiti proti razpustitvi rekurz, ali ne.

Točno ob 5. popoldne je podžupan d.r. T a v ē a r otvoril javno izredno sejo.

Tudi to pot je zastopal vladni svetnik K r e m e n ſ e k.

D r. T a v ē a r je konstatiral sklepčnost seje in omenil, da je na dnevnem redu edina točka: naznani predsedstva.

Nato je naznani, da je dobil v svoji lastnosti kot podžupan od deželne vlade dekret, s katerim se občinski svet razpušča. Ko je čital ta dekret, ki smo ga priobčili že v večerni izdaji, je vladal v dvorani groben molk, tudi galerija se ni ganila.

Po prečitanju dekreta, ki je bil molče vzet na znanje, je imenoval d.r. T a v ē a r za overovatelje zapisnika Karla Megliča in I v a n a K n e z a.

Nato se je oglasil za besedo J o ſ i p L e n ē c, ter stavljal - le predlog:

»Ker je očividno, da bi bil vsak rekurz proti razpustitvi brezuspešen, predlagam, naj se proti razpustu ne vloži nobene pritožbe na ministrstvo.«

D r. T a v ē a r: Dajem predlog tovariša Lenčeta v razpravo. Prideljal bi temu predlogu samo še, naj se ta sklep nemudoma sporoči deželni vladni.

Vprašam, ali želi kdo k temu predlogu besede?... Ker se nihče ne oglaši, dam predlog na glasovanje. Kdor je za predlog, naj dvigne roko!

Dvignili so se vsi občinski svetniki.

D r. T a v ē a r je nato konstatiral, da je bil predlog soglasno sprejet, ter zaključil sejo.

Med navdušenimi živio - kljici galerije so nato bivši občinski svetniki zapustili mestno zbornico, v katero se brez dvoma polnoštivilno zopet vrnejo in naj se baron Schwarz in z njim koalirani klerikaleci zvežejo s peklom in hudičem.

V vladnem dekretu ni imenovan vladni komisar, ki bo vodil občinske posle do novih občinskih volitev.

Kakor pa je že preteklo soboto namigaval »Slovenec«, ki je notorično v najintimnejših zvezah z baronom Schwarzem, in kakor se splošno govorji, bo imenovan za vladnega komisarja vladni svetnik pl. L a s e h a n.

Ako se uvažuje, da je ta L a s e h a n tisti vladni uradnik, ki je pred leti sodnemu slugi, ki mu je prinesel slovensko povabilo pred soščem, to povabilo raztrgal na kosce in mu ga vrgel pred noge, potem se pač lahko sklepa, kaj se namerava z L a s e h a n o m imenovanjem in kako bo le - ta vodil občinske posle.

Toda, naj bo imenovan za vladnega komisarja že ta ali oni, eno je gotovo in nepobito, da ne bo nihče strl odporne sile ljubljanskega slovenskega prebivalstva in da bo izšla narodno - napredna stranka iz tega ji usiljenega boja jačja, kakor je bila kdaj preje.

Res je, da je borba, ki jo mora izvojovati, težka in naporna, toda voditi mora k uspehu, ker je na strani narodno - napredne stranke pravica, ker so na njeni strani simpatije vse poštene slovenske javnosti, celokupnega Slovanstva in vsega kulturnega sveta!

### Autonomija mest — in vrla.

Pod tem naslovom prinaša »Dziennik Polski«, št. 230, uvodnik, v katerem obravnava nepotrditev župana Ivana Hribarja za mestnega načelnika; citira znani ostri članek proti vrladi v »Neues Wiener-Journalu«; citira dobesedno izjavo »Slo-

venčeve« stranke in končuje s temi stavki: »Tako je tedaj padel kot žrtev župan Ivan Hribar na ljubo Nemcem, vrlada pa, postopajoča po nemškem šantanju, si je nakopala nasprotje kranjskega deželnega zverja (?). Nišča nikake sumnje, da bodo ta zadova tudi v dunajskem parlamentu progročila dosti glasen odmev; kajti avtonomija bi postala sploh iluzijska, ko bi prišlo v oblikoj enako postopanje nasproti županom, izvoljenim in izbranim z glasovi slobodnih meččanov!!« Kakor se razvidi, se stvar razpravlja po raznih slovenskih časopisih in utegne imeti po svoji dalekosejni pomenljivosti za vsa občinska predstaviteljstva še zelo zanimivo nadaljevanje!

### Kolodvorska restavracija na kolodvoru Nabrežina.

Restavracija na kolodvoru e. kr. priv. južne železnice v Nabrežini je bila pred kratkom oddana nekemu zagrizenemu Nemcu, ki je bil do zdaj plačilni natakar na Semeringu. Od vsakega restavratereja na kolodvorskem restavracijah se zahteva, da je popolnoma zmožen jezika ondtnega prebivalstva. Za to restavracijo se je tudi oglasil Slovenec, ki je popolnoma več in daleč znan strokovnjak in ki govorji razven slovenščine še par drugih jezikov. In temu Slovencu je direkcia to mesto tudi že objavila. Ko pa je nemški »Volksrat« o tem izvedel, je pritisnil na direkcijo e. kr. priv. južne železnice, ki je nastavila potem na pritisk tega nemškega »Volksrata« Nemea in a limine zavrgla prošnjo Slovenca, ki se že čez dvajset let poteguje za kako kolodvorsko restavracijo. Iz tega je pač razvidno, da je tudi direkcia e. kr. priv. južne železnice v službi nemškega »Volksrata«; torej v službi vsememev, kar si je treba dobro zapomniti. O stvari bomo še govorili.

### Izzivanje Nemcev v Novem mestu.

Oddelki za trasiranje železnic imajo to, sicer hvalevredno navado, da sprejemajo med počitnicami tehniko v delo, da si na ta način kaj prislužijo in seveda tudi praktično izobrazijo. Tudi na pol verskoblazni višji nadzornik Opitz je vzel že lani v službo nekega zagrizenega nemškega tehniku, ki je imel razsekani obraz v znak nemške kulture. Imel je pa tudi predznanost, da je takoj začel izzivati z verižico pri uri, na kateri verižice je bil trak v — pruskih barvah. Nekateri gospodje so opozorili gg. inženirje, ki so tudi Nemci, na to predzrno provokacijo. Ti gg. inženirji so podučili mlečnozobega mladeniča, da so v Novem mestu ljudje, ki so tudi napram Nemcem zelo prijazni, da se pa izzivati ne bodo dali. Nekaj časa je pomagalo. Tehnik - ultragerman, ki je slišal na ime Hasenburger, je skrival to verižico. Letos pa je vzel Opitz v službo zopet Hasenburgerja in še dva vsemenska tehniki po imenu Puppenberger in Hanff. Zdaj so zrastli vsem trem nemški grebeni in vsi trije so začeli provocirati s frankfurtskimi verižicami. Ko so videli, da se jim nič ne zgodi, so pa napravili drugo lumparijo. Dne 28. avgusta zvečer so bili v družbi drugih inženirjev v gostilni pri »Dolenjski železnici«, kamor so hodili na hrano. Zvečer so spremili inženirje iz gostilne, kamor so se potem vrnili sami. Tedaj pa so vzeli iz Ciril - Metodove posodice vžigalice, jih vrgli stran in dalni v posodico — nemške vžigalice, ter jo odkurili. Ko so zapazili gostje to infamijo, se jih je polastila opravičena in umevna razburjenost. Tevtončki pa lahko hvalijo boga, da takrat niso bili več v gostilni. Zavedna gostilničarka gospa Paula jih je postavila drugo jutro pod kap. Da se ta infamija še bolje razume, naglašamo, da je že to attentat na žepo davkoplačevalcev, da čakajo vsi inženirji, včetejo mestne plače in delajo draginjo samo za to, da ne odidejo pred volitvami v Belokrajini in na Dolenjskem, da bi vsled tega klerikaleci ne pogoreli. Po volitvah se dvignejo itak vsi inženirji in vse pomožno osobje kakor en mož. Zdaj pa vzame Opitz kar tri tehniki, da gre še več iz naših žepov.

Pa če že jedo kruh za božji lon, naj se obnašajo kakor se spodobi. Vprašamo Opitz: 1.) Ali je pri volji takoj odstraniti te provokaterje, predno izve za zadevo ljudstvo? 2.) Zakaj jemijo le nemške tehnikе, pa nobene slovenskega?

### Ciganška nadlega na Dolenjskem.

Dne 6. avgusta so ukradli cigani v Vrbovcu posestniku Bernardu Jareu sivo kobilo z belo liso na glavi, vredno 300 K, iz hleva. Dva dni preje so poskusili ukrasti tudi iz hleva posestniku Jožefu Trlepu v Zg. Selcih tudi 300 K vrednega konja. Trlep jih je pa slišal in prepodil, da so moral ostaviti konja. Vzeli pa so mu eno posteljno odejo in en namizni prt. Storilec sta bržkonek majhen eigen Šimen in nek star cigan s čisto sivo brado. Ta dva sta namreč par dni preje nastopala kot konjska trgovca in si ogledovala konje.

### Deček utonil.

Utonil je dne 22. avgusta v Mačkovec pri Novem mestu, podomače Retkov pastir. Kopal se je z drugimi fanti v Krki, pa je začel predalec v vodo in utonil, ker se mu ni upal iti nobeden izmed dečkov na pomoč.

### Strašen uboj v Sorški dolini.

V nedeljo se je zgodil blizu Železnikov na Gorenjskem zločin, ki ima svoj izvor zopet v katoliški nestrnosti in preprih med sorodniki, ki so zlasti na Gorenjskem tako zelo razširjeni. Ivan Tušek, po domače Megušar, iz znane inteligentne rodbine Tuškove iz Megušnice pri Martinovem vrhu, se je vračal v nedeljo ob pol treh popoldne iz gostilne Flander v Železnikih proti domu. Na poti proti domu in grapi pa sta se srečala s Susterjem, po domače Kosom, iz Ojstrega vrha. Iz starega sovraštva se je tudi to pot med Susterjem, bratom Tuškove žene, in Tuškom vnel prepir, v katerem je Šuster s hlodovim krajcem pobil Tuška na tla in ga na tleh ležečega z okovanimi čevljimi tako osuval po telesu, da so se pozvali celotni odtiski čevljev na njem in mu je počil mehur. Živinski zločinec je na to pustil svojo žrtev in Tušek se je že z zadnjimi močmi privlekel do Sivarja, kjer je doma njegov prvi hlapec. Ko so ga videle ženske, ki so bile doma, kravavega, jim je še odgovoril na njihovo vprašanje, kaj se mu je pripetilo: »saj me vidite,« potem pa se je onesvestil, kmalu na to umrl. Mrtvega so prepeljali v Seleca, kjer se je izvršila sodna obdukcija. V torem so ga v Seleci pokopali. 27letni Ivan Tušek je oče dveh nedoraslih otrok, velik posestnik in kot odločen naprednjak član »Sokola« v Železnikih. Šuster pa je star 40 let, tudi ozeten in pristaš »S. L. S.«. To je zopet žalostna slika in dokaz, kako podivljnost napravlja duhovščina med svojimi ljudmi, ker skrbi pač za politiko, ne pa za dušno in srčno izobrazbo naših zaostalih ljudi.

### Umrl je

v deželni bolnici g. Frane Borštner, posestnik in kamnoseki mojster v Dravljah. P. v m.!

### Afera s strupenimi pilulami pred sodiščem.

(Nadaljevanje iz večernega lista.)

Včeraj popoldne je bil naval občinstva k razpravi velikanski. Ljudje so se prerivali in prerivali, toda vratar je bil neizprosen. Vsi kotički so bili prepričani.

Nadaljevanje obravnave se je začelo ob pol 4. popoldne.

Dr. R a n i h a r je dobil od gospa Hamerlitzove ekspresno pismo, v katerem potrjuje, da je dobila od Hladnika dva pisma, v katerem jo je prosil za posojilo. Enako pismo je dobil tudi predsednik.

### Nato se zaslisi priča

Giovanni Piacentini pravi, da pozna Hladnika od avgusta meseca preteklega leta. Seznanil jih je Batistelli, družabnik sferisterija. Najprvo je dobavljal za buffet pivo. Nekoliko pozneje je posredoval priča skupno z Albertijem za neko posojilo 2000 kron sferisteriju. Za to je do-

bil od Albertija provizijo. Tudi pozneje je večkrat posredoval pri Marinšku posojila za obtoženca Hladnika. Nапоследу je posredoval neko goštilno v via Coronnes, katero je imel Hladnik v najemu. Pozneje je ekskontroliral dve Hladnikovi menici. Ker pa ni nikjer dobil za te menice denarja, mu je menici vrnili. O svoji materi ni Hladnik nikdar nicensar pravil priči. Slišal pa je, da je Hladnik iz dobre hiše. V Hladnikovem stanovanju je bil samo enkrat, ko je pisal dotično pismo Hladnikovi materi. To se je zgodilo v prvi polovici marca. Srečal ga je Hladnik na cesti ter ga prosil, naj mu napravi malo uslugo ter mu napiše neko pismo. Povabil ga je k sebi. Čez tri dni ga je Hladnik dobil v kavarni ter mu rekel, da ga je čakal. Priča mu je obljubil, da pride čez dva dni na njegovo stanovanje. Po pol 11. je šel na Hladnikovo stanovanje. Hladnik ga je čakal. Stanovanje je bilo zaprto. Hladnik mu je odpril vrata ter ga peljal v stanovanje. Šel je v sprejemno sobo. Priča opisuje stanovanje in opravo te sobe. Hladnik mu je ponudil stol ter mu dal pisalno orodje. Na to mu je dal dotično pisanje ter ga vprašal, če zna čitati. Priča je potem to prepisal. Pisal je počasi, ker ni razumel pisanja. Vsega ni znal pisati, vsled česar je Hladnika vprašal, kako naj piše. Priča je napravil dve napaki, prvo pri »katero«. Hladnik ga je opozoril na to, da je napravil veliko namesto malo črko. To je potem priča z nožem izbrisal. Na kar je Hladnik rekel, da je dobro. Napravil je še eno napako pri besedi »jih«, katero je pisal »jich«. Tudi to je moral popraviti. Hladnik mu je rekel, da hoče napraviti špas, ter mu rekel, da naj podpiše nekega doktorja z manuprojekom. Ko ga je vprašal priča, kdo je to doktor, je rekel Hladnik: nek dober znanec. Napraviti hočejo špas neki ženski. Na vprašanje priča, kakšna je ta ženska, je rekel Hladnik: »Mlada in pa lepa!«

Priča Piacentini pravi, so na pismu prav dobro poznati mestni, kjer ste bili črki izbrisani.

Priča Piacentini pravi, da je kuvertu tudi pisal. Naslov mu je Hladnik diktiral. Na to sta šla priča in Hladnik v neko kavarno, kjer sta pila »vlahov«. Plačal je Hladnik. Na to sta šla še nekaj časa skupaj ter se potem poslovila. Drugača mu Hladnik ni plačal. Pozneje še pred Veliko nočjo sta prišla zopet skupaj. Takrat ga je prosil, naj mu gre kupit poštno spremnico. Denar mu je dal Hladnik, ki ga je prosil, naj izpolni tudi spremnico. Naslov mu je Hladnik diktiral in sicer zopet na gospo Hamerlitzovo. Kot odpisljalec je napisal dr. Levičnika. Tudi etiketo mu je pisal. Razveta ga mu je napisal še neko manjšo etiketo. Hladnik mu pa ni povedal, čemu to rabi. Od tega dne priča ni več videl Hladnika. Priča za to od Hladnika ni nicensar dobil, napravil mu je to kot uslugo. O aferi je izvedel iz časopisa »Piccolo«. Opozoril ga je najprvo njegov kupičski tovarniški Rosa, kateremu je Piacentini en dan poprej pravil, predno je Hladniku pismo pisal. Rosa mu je rekel, da je morda ravno ono pismo v zvezi s to afero. Priča je pa rekel, da tega ne verjame. Od ljudi je priča izvedel, da policija ve, da je on (priča) pisal dotična pisma. In Rosa ga je opozoril, da je boljše, če se sam zglasí. Priča je k njemu pol. agent, toda priča je bil takrat bolan in ni mogel iti na policijo. Čez nekaj dni je pa šel na policijo, kjer se mu je pokazalo dotično pismo.

Pozneje je bil v Ljubljani konfrontiran s Hladnikom, kateremu je v obraz povedal, da mu je dal pismo pisat. Priča trdi, da je govoril resnico. Priča ni vedel, iz kakšnega interesa mu je dal Hladnik to pisati.

Predsednik pokaže priči razne pisalne priprave in mapo.

Priča pravi, da je pisal na mapi, katero mu je predsednik pokazal.

Predsednik ga vpraša, kdo mu je odpril vrata in kje je bila Hladnikova žena.

Priča pravi, da mu je odpril vrata Hladnik in da ni videl žene, katere takrat sploh ni poznal.

Predsednik Hladnika vpraša, če je to slišal.

Hladnik pravi, da ga ni nikdar prosil, da mu naj to pismo piše. Priča Piacentini je prav dobro veden za Hladnikovo mater. Dal mu je nek račun od Hladnikove matere, kjer je bila firma Hamerlitzovke. Bilo je to meseca februarja. Piacentini je hotel še celo napraviti kupčijo z Hladnikovo materjo: **Hladnik odločno taji**, da bi Piacentini kdaj prosil, da bi Piacentini pisal dotedno pismo.

Na vprašanje predsednika o vprašanju priča Piacentini, da zna slovenski samo »kako je kaj«, drugače da ne zna.

Priča pravi, da je 1. ali 2. aprila pisal vinjete, potem pa da ni bil več s Hladnikom skupaj.

Dr. Ravni harju se čudno zdi, da priča pri policiji 9. maja ni natančno vedel ali je pisal naslov ali ne. Pozneje pri preiskovalnem sodniku, kakor tudi danes, pa to natančno ve in zna celo citirati dotedni naslov.

Priča pravi, da se ni spominjal na naslov na spremnici.

Predsednik ga vpraša, kdaj in kje je Rosi pravil, da mora iti k Hladniku.

Priča pravi dopoldne v kavarni »Goldoni«.

Priča Zanussso pravi, da Hladnika pozna 6 ali 10 mesecev. O tej aferi je zvedel iz »Piccola«. Potem s Hladnikom ni več govoril. Priča se spominja, da je nekega dne prisel Hladnik z neko drugo osebo v njegovo tratorijo. Dozdeva se mu, da je bil Piacentini.

Hladnik pravi, da je prisel z nekim Nacetom Mezetom v njegovo tratorijo. Sicer pa da je vedno sam prisel.

Priča Zanussso potrdi, da je bil Hladnik samo enkrat z neko drugo osebo v njegovi tratoriji.

Dr. Ravni har predlaga, naj se brzjavno pokliče Mezeta iz Trsta kot pričo.

Nato se zasliši kot izvedenec za pisavo. Ces. svetnik Franke razlagata porotnikom, kako se spozna pisavo. To se zgodi s takozvanom poskusno pisavo. Piacentini je moral to, kar je v Trstu pisal, v Ljubljani pred preiskovalnim sodnikom še enkrat pisati. Prišlo jih je kakih šest ali sedem oseb, o katerih se je mislilo, da so pisali dotedna pisma. Franke se je začudil, da ima Piacentini kot alkoholik tako lepo pisavo. Vse poteze so gladko in čisto izpeljane. Piacentinijeva roka je sigurna, zanesljiva. Piše tako enakomerno. Na razlagata podobnost posameznih črk in posameznih potez. Seveda ne more biti vedno vse enake, ker človek vendar ni »mašina«. Zaključek je ta, da je pisava v pismu, katero je dobila Hamerlitzovka, in pa pisava, katero je pisal Piacentini pred preiskovalnim sodnikom, popolnoma ista in da izvira torej od Piacentinija.

Dr. Ravni har vpraša, kako je mogel Piacentini tako enakomerno in vzdržoma pisati, če se mu je vsaka črka narekovala.

Ces. svetnik Franke pravi na vprašanje dr. Ravni harja, da je grafologija samo opazovanje z navadno človeško pametjo in bistro umnostjo. V tem slučaju je Franke prepričan in bo tudi vsakega prepričal o tem, da je oba pisma pisali Piacentini. To imenuje on objektivno prepričanje. Na to se razvije med dr. Ravni harjem in ces. svetnikom Franketom živahnata razprava o ponenu grafologije.

Ces. svetnik Franke trdi, da je popolnoma objektivno dokazano, da je dotedno pismo pisal Piacentini.

Izvedenec dr. Robida pravi, da je iz pisave poznati, da je Piacentini popolnoma avtomatično pisal. Nato na dolgo razlagata posamezne poteze, posamezne črke pisave. **Konečno izjavlja, da je dotedno pismo pisalo Piacentini.**

Izvedenec prof. Vesel noče govoriti slovenski in to odločno izjaviti predsedniku. Izjavlja, da je dotedno pisalo Piacentini.

Priča Rafael Rosa, senzal v Trstu, izpove laški. Pravi, da Piacentini že dvanašt let pozna. Hladnikova pozna samo na pogled. O Hladnikovi aferi je izvedel iz časopisa, ka-

terega jebral v kavarni »Goldoni«. Takrat je bil v njegovi družbi Piacentini, ki mu je reklo, da ne more biti to pismo, katero je on pisal Hamerlitzovki. O tem pismu sta potem še večkrat govorila s Piacentinijem. Piacentini ni delal na njega vtiska, da bi bil v kakšni zvezi s tem pismom, temveč da je pri tem popolnoma nedolzen. Ko ga je Piacentini vprašal, kaj naj napravi, mu je priča odgovoril, da naj se obrne na koga drugačega za svet, on da ni kompetenten za to. Piacentini je na to zbolel, dobil je ischias. Potem ga je enkrat poklical Piacentini k sebi. Pri tej priliki ga je priča vprašal, zakaj ni še v tem eziro nobenega koraka napravil. Priča pravi, da je Hladnik prisel v kavarno »Goldoni« 10 do 12 dni prej ko se je o aferi bralo v časopisih k njemu ter ga vprašal, ali je videl Piacentinija. Ko je Rosa vprašal Hladnika, kaj hoče Piacentiniju, mu je odgovoril, da hoče prositi Piacentinija, da mu napiše nek naslov. Na vprašanje predsednikovo, če Piacentini veliko piše, pravi priča, da Piacentini že piše. Kadar več zasuši, tudi več piše. Po mnjenju priče se Piacentiniju lahko verjameta.

Dr. Ravni har vpraša, ali mu je Piacentini povedal vsebino onega pisma.

Priča pravi, da mu je o vsebini samo toliko povedal, da je bilo pismo naslovljeno na gespo Hamerlitzovko.

Priča dr. Rudolf Modrič, policijski konceptist iz Trsta, popisuje, kako je tržaška policija prišla na sled Hladniku, kako so ga aretirali, kako so prišli na sled Piacentiniju. Vtisk ima ta, da je **Piacentini resnico govoril**.

Priča Iva Fran Alberti, senzal v Trstu, govoriti slovenski. Zdaj ima restavracijo. Priča pravi, da je za Batistelli posredoval pri Marinšku posojilo 2000 K. Potem je prisel Hladnik k njemu ter je hotel plačati Marinšku 1000 K na račun. Hladnik mu je potem ponudil, da mu naj prodaja sferisterij, ker sicer bi mu Lahve po jedli. Priča je vprašal Hladnika, če je on gospodar, kar mu je ta potrdil. Batistelli je rekel priči, da ni on gospodar, temveč Hladnik. Priča ponovi, da je bil Hladnik pošten človek in da se je pustil sam od Lahov zapeljati. Če bi imel še 50.000 K, tedaj bi še te zapravil. Piacentinija pozna od malega in je njegov dober priatelj. »Pajanec je«, pravi priča »drugega ne morem povedati o Piacentiniju. **Gospod predsednik, ja, senzali ne bomo nikdar naravnost govorili!**

Ko ga dr. Neuperger vpraša, če tudi on laže, mu pravi priča, da pričetu tudi on laže. Na to se vname preprič med pričo in dr. Neupergerjem, ki mu pravi, da pred sodiščem laže.

Priča jako drastično, med bučnim smehom slika, kako delajo tržaški senzali kupčije.

Priča pravi, da ni bilo mogoče dobiti več za les sferisterija, ker ni bilo kupea in ker so morali na ukaz policije odstraniti les. Skupno s Hladnikom sta kupila avtomobil. Hladnik je dal na račun 1000 K. Tega so zamenjali, dobili so za njega dva druga ter napravili dober »kšeft«. Ko je bil Hladnik aretiran, ni Piacentini o tem priči nicesar pravil.

Na vprašanje predsednika ovo pravi, da bi priča rad videl, da pride Hladnik iz zapora. Nikdar pa ni rekel, da mora Hladnika izrezati, Piacentinija pa potlačiti, ker je Piacentini njegov boljši priatelj nego Hladnik.

Ko mu predsednik reče, da mora tudi še drugi dan ostati, pravi, da prav rad — »ma, mu morajo plaćate«.

Ob 7. uri se obravnavata do 1/9. ure prekine.

\* \* \*

Ob polu 9. ure zvečer se je zopet začela obravnavata.

Dr. Robida je kot izvedenec s pomočjo skoptika razlagal, kako podobnost ima pismo, katero je Piacentini pisal v Trstu, in pa pismo, katero je pisal Piacentini pred preiskovalnim sodnikom, ter konstatiiral, da ste pisavi isti.

Na to predoči dr. Robida —

originalno poštno spremnico, o kateri se trdi, da ga je pisala obtoženka Emilia Hladnikova, in pa spremnico, katero je obtoženka izpolnila pred preiskovalnim sodnikom. Ravnotako predoči tudi naslov na kartonu in pa grozilno dopisnico z mrtvačko glavo, katero je dobila gospa Hamerlitzova.

Dr. Švigelj pravi, da mora vsak pameten človek uvideti, da ti pisavi niste podobni.

Izvedenec dr. Robida potem na dolgo in široko razlagata na drobno posamezne črke in oblike črk na originalni pisavi obtoženke in pa na pisavi, o kateri se pravi v obtožbi, da jih je pisala obtoženka. Končno trdi, da ste pisavi identični.

Izvedenec profesor Vesel zopečno govoriti slovensko ter zahteva, da se mu mora zaradi tega verjeti, ker je dvajset let izvedenec. Pravi, da so bančni blagajniki v prvi vrsti poklicani in verzirani, da morejo presojati pisave.

Eden porotnikov zahteva, da naj prof. Vesel govoriti slovensko, ker ga ne razume, na kar mu predsednik odgovori, da nima ničesar zahtevati in da sme samo izreči svojo željo.

Izvedenec profesor Vesel primerja pisavo poštnega uradnika, ki je napisal na spremnico opombo »retour, Laibach« z originalno pisavo obtoženke. Ko se mu začne občinstvo smerjati, in ko ga zagovornik dr. Švigelj opozori na to, molč nadalje razlagata podobnost obbeh pisav: originalne pisave obtoženke in pa pisave, katero naj bi po obtožnici pisala obtoženka.

Izvedenec e. k. r. svetnik Franke razlagata ravnotako s pomočjo skoptičnih slik podobnost prej omenjenih pisav ter trdi, da ne more drugače, nego da sta obe pisavi od ene in iste roke. O tem ni le sam prepričan, temveč se upa celo druge o tem prepričati.

Glede obbeh pisem, ki sta bila pisana časopisu »Piccolo«, pravijo vse trije izvedeneci, da je naslov na kuverti pisala obtoženka Emilia Hladnikova, dočim pravita o pismu samo prof. Vesel in ces. svetnik Franke, da ga je pisala obtoženka. Dr. Robida ne more izreči nobenega mnenja.

Po končanih izjavah je bila Hladnikova soproga popolnoma obravnavana. Z rokami je tiščala oči ter mio ihvelja. Tolažil jo je nekaj časa njen zagovornik. Tudi občinstvo je imelo solzne oči, ko je videlo obtoženko. Opotekajo se, da je odšla v spremstvo paznikov.

Obrajanava se je ob peti 11. ura prekinila ter se bo danes ob 9. dopoldne nadaljevala.

(Dalje v večernem listu.)

## Razne stvari.

\* **Trpinčenje vojakov.** 18. pehotni polk, ki je nastanjen v Monakovem, je imel večje vaje. Vojaki so prišli z vaj tako izmučeni, da so kar kar muhe pocepali po vojašnici. Neki enoletni prostovoljec je po noči umrl, dasi je bil pred vaje popolnoma zdrav. Več rezervistov je zelo nevarno obolelo.

\* **Aretovani roparji.** Policija v Hanoveru je aretovala tri delavce iz Galicije, ki so dne 19. julija blizu Maršvic na Poznanjskem umorili in otrapili nekega 18letnega tovariša.

\* **Bančna tatova aretovana.** V soboto je bilo v neki banki v Karlovičih varih ukradenih 36.000 K. Tatvino sta izvršila praktikant Kubin in učiteljski kandidat Schöniger. Kubin je bil aretovan še v Karlovičih varih, Schöniger pa v Pragi.

\* **Nesreča pri vajah.** Povodom vojaških vaj blizu Kohnarja je padlo s konj šest vojakov 14. dragonskega regimenta. En vojak si je zlomil tilnik in je bil takoj mrtev, trije so težko poškodovani.

\* **Nov Edisonov aparat.** Edison je pokazal svojim prijateljem nov aparat, ki ga je imenoval »Kinoton«. Ta aparat združuje v sebi kinematograf in fonograf.

\* **Stavka pekov v Šopronju.** Peki v Šopronju zahtevajo nedeljski počitki in odpravo hrane pri mojstrih. Ako se jim ne ugodí, stopijo v stavko.

## Najnovejše vesti.

### Zopet nemška kultura.

Lobozice, 1. septembra. V Lobozicah so Nemci vprizorili nove demonstracije proti Čehom. Napadli so češki »Narodni Dom« in so pobili vse šipe. Na to so šli pred hišo češkega mesarja Hellerja ter tudi tu pobili vse šipe. Orožniki so z bajonetni razgnali nemške demonstrante, aretovali pa seveda niso nobenega.

### Švicarske vojaške vaje.

Bern, 1. septembra. Švicarskim vojaškim vajam prisostvuje kot avstro-ogrski zastopnik sam načelnik avstrijskega generalnega štaba, Konrad pl. Hötzendorf.

### Stavka v Bilbao.

Bilbao, 1. septembra. Včeraj napovedani splošni štrajk se ne mara ne bo mogel izvesti, ker je došlo do lesoščasij v vodstvu delavske stranke.

### Žitna letina.

Budimpešta, 1. septembra. Ogrsko poljedeljsko ministrstvo je izdalo statistične podatke o žitni letini na vsem svetu. Po tej statistiki bo letos pšenice 991.36 milijonov meterskih stotov, rži 467.19, ječmena 355.25, ovsa 628.28, koruze pa 1070.55. Lani je bilo pšenice 967.67, rži 478.40, ječmena 371.68, ovsa 687.68 in koruze 991.71 meterskih stotov. Avstrija bo morala importirati 13 milijonov meterskih centov pšenice, drugega nič, Ogrska pa bo eksportirala 20 mil. meterskih centov pšenice, 4 milijone meterskih centov ječmena in 11.50 milijonov meterskih centov koruze.

## Za kratek čas.

Prvi potepuh: Kaj ti pa je, prijatelj, da se tako strašno potis. Ali si mar delal?

Drugi potepuh: Ne! Samo gledal sem, ko je nekdo drva sekal.

Izdajatelj in odgovorni urednik:  
Rasto Pustoslemšek.

## Loterijske številke.

Dvignjene v sredo, 31. avgusta 1910.

Praga: 32, 11, 52, 40, 69.

## Borzna poročila.

Dunaj, 31. avgusta. Današnji trg ni imel več včerajšnje živahnosti. Z inozemskih borz ni bilo posebno večnih vesti, in dejstvo, da se v srednjem Evropi vendarle konsekventno pojavlja kolera, je opomin k previdnosti. Vendar pa se sme označiti tendenca današnje borze za vztrajno, ker so se včerajšnji kurzi vzdržali, samo Alpinke in državno železniške akcije so malo popustile. Rente so mirne.

Ljubljanska  
Kreditna banka v Ljubljani.

Uradni kurz dunajske borze 31. avgusta 1910.

Možobeni papirji	Dinarji	Blagovni
4% majeva renta . . . . .	93.70	93.90
4.2%, srebrna renta . . . . .	97.60	97.80
4%, avstr. kronksa renta . . . . .	93.65	93.85
4% ogr. . . . .	9	

**I K O**

Najboljša ura  
sedanjosti:  
zlata, srebrna, tina, nikeljasta  
in jeklena se dobri samo pri  
**H. SUTTNER**  
Ljubljana, Mestni trg.  
Lastna tovarna  
ur v Švici.  
Tovarnika vsestevna znamka  
**I K O**

**Na prednjaki,  
prispevajte za  
Narodni sklad!**

Usojam si vlijudno opozoriti, da sem prevzel  
**glavno zastopstvo „Prve Češke življenske zavarovalnice,  
najcenejši zavod na kontinentu.**  
Nadalje opozarjam, da preskrbujem kulantno  
**vsakovrstna posojila in kredite**  
kakor: trgovske, stavbne, hipotekarne, uradniške in menične kredite.  
Leo Franke, Ljubljana, Kongresni trg 6, I. nadstr.

Cenj. naročnikom in občinstvu vlijudno javjam, da sem se  
s Kongresnega trga štev. 13  
**preselil v Sodno ulico 3**  
ter se priporočam za nadaljnjo naklonjenost ter obljubljam točno  
in veste postrežbo.  
**J. Zamljen, čevljarski mojster**  
v Ljubljani.

## Obleke po meri

izdeluje povsem pojavno  
**JOSIP ANČIN,** hujat v Ljubljani,  
Vegova ulica št. 12.

Sprejemajo se tudi vsa v to stroko  
spadajoča dela. 125

## Prešernove slike

prodaja in pošta po poštini povzetju  
**Iv. Bonač v Ljubljani.**  
Cena slik 5 krov. 2073

## Razne prevode

iz nemščine v slovenščino  
cirkularjev, pisem in dragih tiskov  
nekribe **ocene** v tej stroki izvežban  
radnik.

Naslov v upravnosti „Slov.  
Naroda“

9

## LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA V LJUBLJANI.

Stritarjeva ulica štev. 2.

Promese zemljiških srečk k  
žrebanju 5. septembra t. l. po

**K 5-50**

k žrebanju tiskih srečk  
1. oktobra t. l. po

**K 8-**

### Dolžnost

vsakega Slovenca je, da  
sklene zavarovalno po-  
godbo bodisi za življeno, ali pa proti požaru le  
pri slovanski banki  
„SLAVIJI“.

Podpirajmo torej  
domač slovanski zavod,  
da more naloži, ki si  
jo je stavljal, izpolnitvi v  
najširšem obsegu.

## „SLAVIJA“ vzajemno zavarovalna banka v Pragi

je največji slovanski zavarovalni zavod v Avstriji.

Ogromni rezervni fondi K 48,812.767 — jamčijo za popolno varnost.

Banka „SLAVIJA“ ima posebno ugodne in prikladne

načine za zavarovanje življenja.

razpolaga z najcenejšimi ceniki za

preskrbljenje za starost, za slučaj

smrti roditeljev, za doto otrokom.

razdeljuje ves čisti dobiček svo-

jim članom.

Vsa pojavnila daje druge vrste generalni zastop banki „SLAVIJE“ v Ljubljani.

Lastalna in tisk „Narodne tekmarske.“

## „Trgovsko-ehrna banka v Ljubljani“

registrirana zadruga z neomejeno jamstvom

Uradni prostori: Šlemburgova ulica št. 7, nasproti glavne pošte.

Sprejema vloge na knjižice ter jih obrestuje od dne vloge do dne dviga  
po  $4\frac{1}{2}\%$ ; rentni davek plačuje zadruga sama. — Sprejema vloge na tekoči  
račun; na zahtevo dobi stranka čekovno knjižico. — Daje posojila na  
najrazličnejše načine. — **Havnost monjalmea:** zamenja tuj denar,  
prodaja vsakovrstne vrednostne papirje, srečke itd. Nakazila v Ameriko.  
— Ekspomira trgovske menice. — Preskrbuje vnovčenje menic, nakaznic,  
dokumentov itd. na vsa tu- in inozemska tržišča. — Izdaja nakaznine.

Vsa pojasnila se dobe bodisi ustmeno ali pismeno v zadružni  
pisarni. 10

Uradne ure vsek dan dopoldne od 9. do 12., popoldne od 3. do 5.

Ustanovljena leta 1882.

## Kmettska posojilnica ljubljanske okolice

registrirana zadruga z neomejeno zavezo

v lastnem zadružnem domu v Ljubljani na Dunajski cesti št. 18  
je imela koncem leta 1909 denarnega prometa . . . . . K 83,116.121-11  
K 20,775.510-59

obrestuje hranilne vloge po  $4\frac{1}{2}\%$

brez vsakega odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica  
sama za vložnike.

Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čekovnim pro-  
metom in jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

Stanje hranilnih vlog nad . . . . . K 20,000.000

Posujejo na zemljišča po  $5\frac{1}{4}\%$  z  $1\frac{1}{2}\%$  na amortizacijo ali pa po  
 $5\frac{1}{4}\%$  brez amortizacije; na menice po  $6\%$ .

Posojilnica sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga.  
URADNE URE: vsak dan od 8.—12. in od 3.—4. izven nedelj  
in praznikov.

Telefon št. 185.

Poštne hranilnice račun št. 828.405.

Največja, najvarnejša slovenska hranilnica  
je

## Mestna hranilnica ljubljanska

v Ljubljani, Prešernova ulica štev. 3.

Njen denarni promet znaša koncem leta 1909 **518 milijonov K.**  
obstoječe vloge nad **38 milijonov K.**, a rezervni zaklad nad  
**1 milijon krov.**

Vsaka izguba vloženega denarja je nemogoča, ker je pri tej  
hranilnici izključena vsaka špekulacija s tem denarjem.

Vloge se obrestujejo po **4\frac{1}{4}0** brez vsakega odbitka.

Ima vpeljane domače hranilnike in kreditno društvo.

Posoja na posestva po  $5\%$  obresti in proti odplačilu po najmanj  
 $1\frac{1}{2}\%$  na leto.

### Slovenci!

Oklenimo se z vsemi  
močmi gesla: »Svoji k  
svojim!« Osamosvojimo  
se na narodno-gospo-  
darskem polju!

Ne podcenjujmo se!  
Bodimo odločni, mla-  
nost, obzirnost in nedo-  
slednost, ki se čim huj-  
nad nami maščujejo,  
morajo izginiti. Osvo-  
bodimo se tujega jarma!